TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20498
Tarih : 15.10.2026

51209

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN*** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nejla DEMİR
Ağrı Milletvekili

Ankara Üniversitesi'nin 2025 yılına ilişkin Sayıştay denetim raporlarında ortaya konulan bulgular, üniversitenin mali yönetimi, kamu kaynaklarının kullanımı, sağlık hizmetlerinin sunumu, personel istihdamı ve idari yapılanmasına ilişkin ciddi sorunlara işaret etmektedir. Denetim bulguları, üniversitelerin kamusal niteliğinin zayıflatılması, sağlık hizmetlerinin piyasalaştırılması ve yükseköğretimde hesap verebilirlik mekanizmalarının yetersizliği bakımından kapsamlı biçimde değerlendirilmelidir.

Sayıştay denetiminde, Ankara Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından üroloji, beyin cerrahisi, algoloji ve ortopedi alanlarında gerçekleştirilen bazı tıbbi malzeme alımlarında yalnızca tek firmadan teklif alındığı ve yeterli piyasa araştırmasının yapılmadığı tespit edilmiştir. Laboratuvar hizmet alımları ile kit karşılığı tıbbi cihaz alımlarında çelişkili teknik şartnameler, yasaklanmasına rağmen alt yüklenici kullanılması ve cihaz arızalarında uygulanması gereken cezai yaptırımlara ilişkin eksiklikler belirlenmiştir. Radyoterapi hizmet alımlarında da zorunlu teknik düzenlemelerin yapılmadığı ortaya konulmuştur.

Halkın vergileriyle finanse edilen sağlık hizmetlerinde kamu kaynaklarının etkin, şeffaf ve denetlenebilir biçimde kullanılması zorunludur. Tıbbi malzeme ve hizmet alımlarında rekabeti sınırlandırabilecek uygulamalar, yalnızca kamu zararına yol açma riski taşımamakta; sağlık hizmetlerinin niteliğini, sürekliliğini ve hastaların tedavi güvencesini de tehdit edebilmektedir.

Diğer yandan Ankara Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi'nin 2025 yılında yaklaşık 9,51 milyar TL gelir elde etmesine karşılık 10,17 milyar TL gider gerçekleştirdiği ve 656,9 milyon TL zarar ettiği belirtilmektedir. Üniversite hastanelerinin gelir yaratma baskısıyla faaliyet yürütmeye zorlandığı mevcut finansman modelinde ortaya çıkan bu tablo, kamusal sağlık hizmetlerinin merkezi bütçeden yeterli ve sürdürülebilir kaynaklarla desteklenmesi gerekliliğini bir kez daha gündeme getirmektedir.

Sayıştay raporunda üniversitede 1.834 akademik ve 4.635 idari olmak üzere toplam 6.469 personel kadrosunun boş bulunduğu belirtilmektedir. Boş kadroların 1.045'inin araştırma görevlisi, 1.592'sinin ise sağlık personeli kadrosu olması özellikle dikkat çekicidir.

Üniversitelerde akademik üretimin, bilimsel araştırmaların ve sağlık hizmetlerinin sürekliliğinin sağlanabilmesi için yeterli sayıda güvenceli çalışanın istihdam edilmesi temel bir kamusal sorumluluktur.

Ayrıca üniversite bünyesinde Araştırma Dekanlığı ve Öğrenci İşleri Dekanlığı oluşturulmasına ilişkin mevzuata aykırılıkların, Sayıştayın 2024 yılındaki uyarısına rağmen 2025 yılında da giderilmediği anlaşılmaktadır. Bu durum, üniversite yönetiminde hukuka uygunluk, idari hesap verebilirlik ve denetim mekanizmalarının etkinliği bakımından soru işaretleri yaratmaktadır. Bunun yanında toplam 1,18 milyon TL tutarındaki maddi olmayan duran varlıklara mevzuat gereği amortisman ayrılmaması, mali kayıt ve raporlama süreçlerindeki eksiklikleri ortaya koymaktadır.

Ankara Üniversitesi, aynı zamanda 2016 ve 2017 yıllarında olağanüstü hâl kapsamında çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerle çok sayıda akademisyenin kamu görevinden ihraç edildiği yükseköğretim kurumlarından biridir. Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu, Murat Sevinç, Ahmet Haşim Köse, Funda Şenol Cantek ve Cenk Yiğiter gibi akademisyenlerin de aralarında bulunduğu ihraçlar, akademik özgürlükler, üniversite özerkliği ve bilimsel üretim üzerindeki etkileri bakımından uzun yıllardır tartışılmaktadır.

Üniversitelerde bir yandan binlerce kadro boş tutulurken diğer yandan geçmişte yaşanan akademisyen ihraçlarının yarattığı kurumsal ve bilimsel kayıpların giderilmemesi, yükseköğretim politikalarının bütünlüklü biçimde sorgulanmasını gerekli kılmaktadır.

Üniversiteler şirket mantığıyla yönetilecek ticari işletmeler değil; bilimsel düşüncenin, eleştirel aklın, demokratik katılımın ve kamusal yararın esas alındığı kurumlardır. Kamusal kaynakların sermaye lehine kullanılma riskine karşı etkili denetimin sağlanması, akademik ve idari kadro eksikliklerinin giderilmesi, sağlık hizmetlerinin piyasacı uygulamalardan arındırılması ve üniversitelerin demokratik, özerk ve hesap verebilir bir yapıya kavuşturulması kamusal bir zorunluluktur.

Bu bağlamda;

1) Ankara Üniversitesi'nin 2025 yılı Sayıştay denetim raporlarında tespit edilen usulsüzlük, eksiklik ve mevzuata aykırılıklar hakkında ilgili kurumlar tarafından herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmış ise bunların sonuçları nelerdir?

2) Üniversitenin döner sermaye işletmesince gerçekleştirilen bazı tıbbi malzeme alımlarında yalnızca tek firmadan teklif alınmasının gerekçesi nedir? Söz konusu alımların toplam parasal büyüklüğü ne kadardır? Bu alımlar hangi firmalardan gerçekleştirilmiştir?

3) Laboratuvar hizmet alımları ve kit karşılığı tıbbi cihaz ihalelerinde tespit edilen çelişkili şartnameler, alt yüklenici kullanımı ve cezai yaptırım eksiklikleri nedeniyle herhangi bir kamu zararı oluşmuş mudur? Bu işlemlerde sorumluluğu bulunan kişi veya firmalar hakkında hangi işlemler yapılmıştır?

4) Radyoterapi hizmet alımlarında tespit edilen teknik düzenleme eksiklikleri hastaların tedavi süreçlerini, hizmet güvenliğini veya sağlık hizmetlerinin sürekliliğini etkilemiş midir? Bu konuda herhangi bir inceleme gerçekleştirilmiş midir?

5) Ankara Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi'nin 2025 yılında 656,9 milyon TL zarar etmesinin temel nedenleri nelerdir? Söz konusu zararın ne kadarı personel giderleri, tıbbi malzeme alımları, hizmet alımları ve diğer işletme giderlerinden kaynaklanmaktadır?

6) Üniversitenin döner sermaye işletmesinin son beş yıllık gelir, gider ve dönem kârı veya zararı tutarları yıllara göre ne kadardır? Üniversite hastanelerinin finansman sorunlarının çözümü için merkezi bütçeden ayrılan kaynakların artırılmasına yönelik herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?

7) Ankara Üniversitesi bünyesinde 1.834 akademik ve 4.635 idari personel kadrosunun boş bulunmasının gerekçeleri nelerdir? Bu kadroların doldurulmasına yönelik yıllara göre belirlenmiş bir istihdam planlaması mevcut mudur?

8) Boş bulunan 1.045 araştırma görevlisi kadrosunun akademik birimlere göre dağılımı nasıldır? Bu kadroların boş tutulması nedeniyle eğitim, araştırma ve akademik danışmanlık faaliyetlerinde yaşanan aksaklıklara ilişkin herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?

9) Üniversitede boş bulunan 1.592 sağlık personeli kadrosunun meslek ve birimlere göre dağılımı nasıldır? Personel eksikliğinin mevcut sağlık çalışanlarının iş yüküne, fazla mesai sürelerine ve hastalara sunulan hizmetlere etkisi araştırılmış mıdır?

10) Üniversitedeki akademik ve idari personel ihtiyacının karşılanması amacıyla güvenceli ve kadrolu istihdam yerine hizmet alımı, taşeron çalıştırma veya diğer güvencesiz istihdam biçimlerine başvurulmakta mıdır? Başvuruluyorsa bu kapsamda çalışan personel sayısı kaçtır?

11) Sayıştay tarafından 2024 yılında mevzuata aykırılığı tespit edilen Araştırma Dekanlığı ve Öğrenci İşleri Dekanlığı yapılanmalarına ilişkin eksiklikler 2025 yılında neden giderilmemiştir? Bu birimlerin oluşturulması ve dekan görevlendirilmesi süreçlerinde sorumluluğu bulunan yöneticiler hakkında herhangi bir işlem yapılmış mıdır?

12) Sayıştay raporunda belirtilen 1,18 milyon TL tutarındaki maddi olmayan duran varlıklara amortisman ayrılmamasının gerekçesi nedir? Mali kayıtların mevzuata uygun hale getirilmesi amacıyla hangi düzeltici işlemler gerçekleştirilmiştir?

13) Ankara Üniversitesi'nden 2016 yılından itibaren olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnameleri kapsamında ihraç edilen akademik ve idari personel sayısı kaçtır? Bu kişilerin unvan, akademik birim ve yıllara göre dağılımı nasıldır?

14) KHK kapsamında ihraç edilen akademisyenlerden kaçı görevine iade edilmiştir? Görevine iade edilmeyen akademisyenlerin sayısı kaçtır?

51209

15) Ankara Üniversitesi'nde binlerce akademik ve idari kadro boş bulunurken, KHK'lerle ihraç edilen akademisyenlerin görevlerine iade edilmemesinin gerekçesi nedir? Akademik özgürlüklerin, bilimsel üretimin ve üniversite özerkliğinin güçlendirilmesi amacıyla, haklarında göreve iadeye engel kesinleşmiş yargı kararı bulunmayan akademisyenlerin tüm özlük, mali ve sosyal haklarıyla birlikte görevlerine iade edilmesine yönelik herhangi bir yasal veya idari düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?

16) Ankara Üniversitesi'nde Sayıştay denetimlerinde tespit edilen ve birden fazla yıl devam eden mevzuata aykırılıkların giderilmemesi karşısında, üniversite yönetimlerinin hesap verebilirliğini ve yükseköğretim kurumlarının mali denetimini güçlendirmeye yönelik hangi tedbirler alınacaktır?

17) Üniversitelerde kamu kaynaklarının etkin ve şeffaf kullanılmasını, sağlık hizmetlerinin kamusal niteliğinin korunmasını, güvenceli istihdamın artırılmasını ve akademik özgürlüklerin güvence altına alınmasını sağlayacak bütünlüklü bir yükseköğretim politikası oluşturulmasına yönelik Bakanlığınızın herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır?